

JESAJA 43

- 16 Dit zegt JHWH,
die een weg baande door de zee
en een pad door machtige wateren,
- 17 die paarden en wagens liet uitrukken,
een heel leger van geweldenaars
daar lagen ze, en ze stonden niet meer op,
ze zijn vergaan, als een kwijnende vlam gedoofd.
- 18 Blijf niet staan bij wat eertijds is gebeurd,
laat het verleden nu rusten.
- 19 Zie, ik ga iets nieuws verrichten,
nu ontkiemt het! Heb je het nog niet gemerkt?
Ik baan een weg door de woestijn,
maak rivieren in de wildernis.
- 20 De wilde dieren zullen mij eer bewijzen,
de jakhalzen en de struisvogels,
omdat ik water schep in de woestijn
en rivieren in de wildernis;
Het volk dat ik heb uitgekozen, laat ik drinken.
- 21 Dit is het volk dat ik mij gevormd heb,
het zal mijn lof verkondigen.

VIJFDE ZONDAG VAN DE VASTEN C

Jesaja 43:16-21

Johannes 8:1-11

Bennekom 2013

We hebben ons de laatste weken laten verrassen. Tot drie keer toe zelfs.

De eerste keer was het toen paus Benedictus aankondigde dat hij zou aftreden. In eeuwen was zo iets niet gebeurd. Ja, stilzwijgend waren we er zelfs van uitgegaan, dat zo iets nauwelijks nog ooit kon gebeuren. Het pausambt leek ons een levenslange opdracht, die iemand van Godswege op de schouder gelegd kreeg.

Ik denk, dat we nauwelijks kunnen bevroeden hoe deze moedige, onverwachte daad wellicht tot in de verre toekomst van de kerk gememoreerd zal worden. En hoe deze - oh zo menselijke - stap een nieuwe glans zal geven aan het Petrusambt. Want wat er m.i. gebeurd is... het pausschap is daardoor - als u wilt - geseculariseerd, ménselijker geworden, aardser zelfs.

Wat tot nu toe als obstakel werd gezien voor het bereiken van eenheid onder christenen zou door deze stap wel eens als bron van de liefdevolle eenheid kunnen gaan functioneren binnen de oecumenische beweging. Want daarin precies ligt de waarde en betekenis van het pausschap: bron en symbool zijn van de eenheid in Christus.

Een tweede verrassing trof ons afgelopen woensdag toen een - ons nog onbekende - Argentijn tot bisschop van Rome werd gekozen; De verrassing was des te groter toen bleek dat hij een Jezuiet is, gekozen tegen alle regels en charisma van zijn orde in. Ook de keuze van zijn pausnaam was onverwacht en ongebruikelijk: Franciscus. De heilige Franciscus, de man van de vrijwillige armoede als tegengif tegen bittere, afgedwongen armoede en tegen uitbuiting; maar ook de naam van de heilige, die in een visioen de opdracht had gehoord: herstel mijn kerk, die in verval is geraakt.

Voor de derde keer werd ik verrast toen ik – na al die commotie – de lezingen van deze zondag opnieuw opsloeg ter voorbereiding op deze viering. Daarbij trok vooral de eerste lezing mijn aandacht. Op die woorden van Jesaja is immers het bekende lied geënt: Blijf niet staren op wat vroeger was, Sta niet stil bij het verleden, Ik, zegt hij, ga iets nieuws beginnen. Het is al begonnen, merk je het niet?

Heer, is dat echt zo? Is dat wat u ons deze week wilde vertellen? Gaat u de smaad wegnemen, die de laatste tijd over uw kerk is uitgestort? Gaat u de wonden genezen, die het misbruik hebben geslagen in uw mensen, die slachtoffers zijn geworden van schrijnend onrecht op de allerheiligste plek op aarde? Mag uw Bruid, de kerk, nu weer gaan stralen als een licht voor de volkeren? Mochten we daarom vandaag het evangelie lezen van de grenzenloze barmhartige liefde, die u geopenbaard heeft in Jezus Uw geliefde zoon?

Met nieuwe hoop heeft de Heer ons vervuld, nu we met heel ons wezen uitzien naar de lente, nu we opgaan naar Pasen, het feest van het nieuwe leven.

Kijken we daarom nogmaals naar die prachtige eerste lezing. Onze blik wordt daar allereerst gericht naar de wonderlijke doortocht door de Rode Zee. Hij laat zien dat onze God een God van bevrijding is, dat hij een heerbaan schept voor zijn volk, weg van alles wat ons benauwt. Hoe hij daartoe strijd-wagens van Egypte vernietigde, en hoe hij zinloos en dodelijk geweld terzijde schoof als was het een loze muur van water, opdat zijn volk zijn tocht veilig kon vervolgen, op weg naar het Land van Belofte, naar de Stad van vrede.

Maar – zo vervolgt de lezing – blijf niet staren naar dat verleden: de tekst die we ons zingend toe-eigenen, en die daarmee onze aandacht richt op de toekomst: meer nog dan in het verleden, moeten we de Eeuwige zoeken in *de toekomst*, in *onze* toekomst. Hij leidt ons, hij baant ons een weg door de woestijn, of die woestijn nu depressie in de financiële wereld heet, of een dieptepunt is in het leven van de kerk. De Eeuwige zelf is hier en nu onze hoeder, de Goede herder van zijn volk. Breng ons dan thuis, zo bidden we, zo zongen we, dat belooft ons het profetenwoord, zo trachten we met vallen en opstaan te geloven.

Hoezeer we ook vervuld mogen zijn van nieuwe hoop, hoezeer we ook gesterkt zijn in Godsvertrouwen door wat in onze dagen gebeurd is, toch moet we ons hoeden voor euforie en overmoed. Wij mensen kunnen immers maar mondjesmaat de tekenen van de tijd verstaan en interpreteren. Pas achteraf zijn we in staat onze eigen geschiedenis te verstaan en te duiden.

We herinneren ons hoe de verkiezing van Obama indertijd de wereld hoopvol deed opleven, maar we weten ook... al spoedig bleek de speelruimte zelfs van een president van de machtigste land is toch maar gering. Ook hij bleek afhankelijk van zijn omgeving en andere mensen.

Vermoedelijk is het niet anders binnen de gemeenschap van Jezus, ook de bewegingsvrijheid van de paus zal naar alle waarschijnlijkheid geringer blijken dan wij, geduldloze mensen, hopen en verwachten. Zeg je: maar ik verlang toch zo vurig naar een andere kerk? Wéés dan - als parochie - een andere kerk! Zoek je geborgenheid in je geloof? Biedt dan geborgenheid! Zoek je broederschap/zusterschap in de kerk? Wees voortaan zelf een broer, wees een zuster, een reisgenoot voor ieder op je weg!

Want een nieuwe hoop, een nieuw vertrouwen in de toekomst, is niet anders dan een nieuwe uitdaging, een bron van energie zelfs om samen waar te maken wat steeds als belofte aan de horizon verschijnt, telkens als we de bijbel open slaan: Het Koninkrijk Gods is nabij. Keer je om en vertrouw je toe aan het Goeden Nieuws.